

Azərbaycan Ordusu Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında həm 2020-ci ildə İkinci Qarabağ müharibəsində, həm də 2023-cü il sentyabrın 19-20-də antiterror tədbirlərində zəfər qazanaraq ərazi bütövlüyüümüzü və suverenliyimizi bərpa etdi.

Azərbaycan qazandığı zəfərlərə regionda reallıqları ölkəmizin xeyrinə dəyişdi. Postsovət məkanında separativizmə son qoyan, ərazi bütövlüğünü təmin edən ilk ölkə kimi Azərbaycan indi də Ermənistanla sülh sazişinin imzalanmasına çalışır. Bu istiqamətdə müvafiq işlər görülür, uğurlu addımlar atılır. Rəsmi Bakı hesab edir ki, sülh sazişi Cənubi Qafqaza sabitlik, əmin-amanlıq gətirəcək. Ölkəmizin bu istiqamətdə atdığı bütün addımlar, on yüksək seviyyədə səslənən bəyanatlar da yalnız sülhə xidmət edir.

İki ölkə arasında sərhədlərin delimitasiya və demarkasiya prosesinin başlanması, 1990-cı illərdə işğal edilmiş Qazax rayonunun dörd kəndinin qaytarılması Azərbaycanla Ermənistan arasındaki ilkin anlaşmanın müsbət nəticəsidir. Bu görüşlər və temaslar bir daha sübut edir ki, Bakı və İrəvan vasitəcilişsiz də öz aralarında bütün problemlərini həll edə bilərlər. Cənubi Qafqazda sülhün bərpasına əngəl törədənlər də gördülər ki, onların bu prosesdə iştiraklarına ehtiyac yoxdur.

Delimitasiya prosesinin ilkin mərhələsində tərəflər sərhəd xəttinin ayrı-ayrı hissələrinin Sovet İttifaqı çərçivəsində onun süqutu dövrüne qədər mövcud olduğu hüquqi cəhətdən əsaslandırılmış respublikalarası sərhədə uyğun olaraq Ba-

Bakı və İrəvan problemlərini vasitəcisişiz həll edirlər

ganis (ER) - Bağanis Ayrım (AR), Voskepar (ER) - Aşağı Əskipara (AR), Kirants (ER) - Xeyrimli (AR) və Berkaber (ER) - Qızılhacılı (AR) yaşayış məntəqələri arasında bila vasito keçməsini razılaşdırırlar. Bakı ilə İrəvan qərarlaşdırıblar ki, tərəflər sorhəd xəttinin razılaşdırılmış hissələrində öz sərhəd xidmətlərinin eyni vaxtda və paralel yerləşdirilməsi üçün tədbirlər görmək məqsədilə öz hökumətlərinə müraciət edəcəklər. Azərbaycan Respublikası ilə Ermənistan Respublikası arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası üzrə Dövlət Komissiyasının və Ermənistan Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası və sərhəd təhlükəsizliyi üzrə Komissiyanın Birgə fəaliyyəti haqqında Əsasnamə layihəsinin razılaşdırılması üzrə işin 1 iyl 2024-cü il müddətinədək başa çatdırılması və dövlətdaxili razılaşdırımlar prosesinə və müvafiq qaydada tərəflərin dövlətlərinin qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq əsasnamənin təsdiqinə başlamaq barədə razılığa gəlinib.

Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, Qazax rayonunun Bağanis Ayrım, Aşağı Əskipara, Xeyrimli və Qızılhacılı kəndlərinin işğaldan azad olunmasını təmin etmək məqsədilə bu il aprelin 19-da Azərbaycan və Ermənistan arasında dövlət sərhədinin delimitasiyası üzrə Dövlət Komissiyası və Ermənistan və Azərbaycan arasında dövlət

sərhədinin delimitasiyası məsələləri və sərhəd təhlükəsizliyi üzrə komissiyanın 8-ci görüşünün protokolu imzalanıb. Protokolun həyata keçirilməsi məqsədilə sərhəd xəttinin koordinatları üzrə yerdəki geodeziya ölçmələrinə əsaslanaraq dəqiqləşdirmə aparılmış və müvafiq sərhəd xəttinin keçməsinin protokol-təsvirini özündə əks etdirən birgə çöl işləri nəticələri haqqında texniki protokol tərtib edilmişdir.

Prezident İlham Əliyev mayın 1-də Bakıda işə başlayan "Sülh və global təhlükəsizlik naminə dialoq" mövzusunda VI Ümumdünya Mədəniyyətlerarası Dialoq Forumunun açılış mərasimindəki çıxışında Azərbaycan-Ermənistan arasında aparılan delimitasiya və demakrasiya prosesində danışaraq demişdir: "Sərhədlərin delimitasiyası başlayıb, hətta demarkasiya işləri aparılır. Mən burada çıxış etdiyim zaman bu iş gedir. Buna iki ölkə tərəfindən hər hansı vasitəçi olmadan nail olu-

nub. Bu, bir daha göstərir, bizə vasitəçi lazımdır, xüsusən də o insanlar ki, məhz öz məqsədlərini güdürlər. Onlar yardım etmək istəmir, onlar bizim bölgəyə siyasi və iqtisadi maraqları naminə müdaxilə etmək isteyirlər. Onlar bu alovə yenidən odun atmaq isteyirlər".

Mayın 15-də Azərbaycan və Ermənistan arasında sərhəddə komissiyaların növbəti - 9-cu görüşü keçirilib. Səmərəli keçən bu görüşdə aparılan müzakirələrdən sonra texniki protokol razılaşdırılıb. Razılaşdırılma barədə komissiyaların müvafiq protokolu imzalanıb. Aparılan delimitasiya işləri nəticəsində artıq 12,7 km uzunluğunda sərhəd xətti müəyyən edilib. Bununla da Azərbaycan Respublikasının Qazax rayonunun dörd kəndinin: Bağanis Ayrım, Aşağı Əskipara, Xeyrimli və Qızılhacılının ərazilərinin ($6,5 \text{ km}^2$) Azərbaycana qaytarılması təmin edilib.

Dövlət komissiyalarının imzalandıqları texniki protokola əsasən,

may ayının 24-dən Azərbaycanın Qazax rayonunun Bağanis Ayrım, Aşağı Əskipara, Xeyrimli və Qızılhacılı kəndlərinin əraziləri Azərbaycan Dövlət Sərhəd Xidməti tərəfindən nəzarətə götürülüb. Xatırladaq ki, dünən erməni mediası Xeyrimli kəndində üzərində "AZE" yazılı sərhəd dirəklərinin quraşdırılması prosesinin davam etdiyini, eləcə də həmin kənddə sərhədçilər üçün evlərin quraşdırılması işlərini əks etdirən görüntülər yaymışdır.

Qazax rayonunun dörd kəndinin bir güllə atılmadan, qan tökülmədən Azərbaycana qaytarılması dövlətimiz və Prezident İlham Əliyevin növbəti tarixi qələbəsidir. Ümumiyyətə, 44 günlük Vətən müharibəsində möhtəşəm qələbə, 2023-cü ilin sentyabrında uğurlu antiterror tədbirləri, suverenliyimizin tam bərpası, rusiyalı sülhməramlıların bölgədən çıxmasından sonra 4 qeyri-anklav kəndin qaytarılması Azərbaycan torpaqlarını addım-addım, qarış-qarış azad edən Prezident İlham Əliyevin xalqa növbəti müjdəsidir. Bu, hər şəydən əvvəl Azərbaycan diplomatiyasının növbəti uğurudur. Azərbaycan bundan sonra da dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi altında yeni-yeni uğurlar qazanacaq, regionda sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunmasına müsbət töhfələr verəcək.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"